

Mødet den 3. Juli 1913.

1. (J. Nr. 22¹, ² og ³—1913). Indenrigsministeriets Approbation paa 3 **Købekontrakter** med Murer-
mester Daugbjerg angaaende Marselisborggrunde.
Til Efterretning.
2. (J. Nr. 573—1912). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder om, at **Overslaget over Aarhus Havns Indtægter og Udgifter** i 1913—14 tilbagesendes med sædvanlig Paategning om at have været forelagt Ministeriet.
Til Efterretning.
3. (J. Nr. 218—1913). Meddelelse fra Københavns Belysningsvæsen om den i Maj—Juni Maaned afholdte kommunale **Elektro-Installatørprøve**.
Til Efterretning.
4. (J. Nr. 215—1913). **Snekastningsregnskabet** for 1912—13.
Til Efterretning.
5. (J. Nr. 216—1913). Skrivelse fra **Hads-Ning Herreds Jernbane** om Afholdelse af Generalforsamling den 11. Juli d. A.
Til Delegeret valgtes Simonsen.
6. (J. Nr. 188—1913). Skrivelse af 7. Juni d. A. fra Justitsministeriet angaaende det af Byraadet vedtagne Udkast til en ny **Sundhedsvedtægt**, saalydende:

»Ved hoslagt med Bilag at fremsende et af Aarhus Byraad under 27. Juli 1911 direkte hertil indsendt af Byraadet vedtaget Udkast til en ny Sundhedsvedtægt for Aarhus Kommune, skal man under Henvisning til det med Hr. Kammerherrens paategnede af 21. Marts f. A. fremsendte Forslag til en Ændring i § 111 i bemeldte Udkast og næst at udbede sig Deres Ytringer over Sagen efter Brevveksling med Landbrugsministeriet, Indenrigsministeriet og Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet samt efter indhentet Erklæring fra Sundhedsstyrelsen bemærke følgende:

1. **ad § 2:** Det henstilles, at Ordene »hvoriblandt 2 Læger« udgaar, da en lignende Bestemmelse andetsteds har givet Anledning til Vanskeligheder.
2. **ad § 6, Stk. 1 Linie 1:** foran »fast« bør indføres »forsvarligt« og efter »fast« »vandtæt«; »eller forsvarlig Omgærdning« bør udgaa. Efter 1. Punktum bør indføjes: »For Brønde, hvis Vand ikke benyttes til Drikkevand eller lignende, kan Sundhedskommissionen meddele Dispensation fra denne Bestemmelse.«

Stk. 1 Linie 2: »2 m« bør rettes til »5 m«.

Stk. 1 Linie 4: »6,25 m« bør rettes til »10 m«.

Stk. 2 bør ændres saaledes: »Brøndrørets Overkant skal ligge 20—30 cm højere end den omgivende Jords Overflade og være omgivet af en mindst 1,5 m bred, ud fra Brønden skraanende Brolægning af tildannede Sten satte i Cement, eller af et tilstrækkelig tykt Lag Cementbeton eller andet

Materiale af lignende Beskaffenhed og forøvrigt etc.«

Stk. 3 Linie 1: »3 m« bør ændres til »5 m«.

Stk. 3 Linie 4: »2,50 m« bør ændres til »2,50—5 m« efter Jordbundens Beskaffenhed.

Stk. 3 Linie 5: » $\frac{1}{3}$ m« bør ændres til »35 à 40 cm«.

3. ad § 12, Stk. 2 Linie 1: »og det oprensedes Bortførsel« bør udgaa og til Stykket føjes: »og det oprensedes Bortførsel ske uden Ophold«.
4. ad § 15: Det henstilles at give denne Paragraf følgende Tilføjelse: »Det samme gælder andet Spildevand, som ved fremtrædende Lugt, Indhold af faste Stoffer, Fædtsoffer, Syrer o. lign., ved sin høje Temperatur eller paa anden Maade kan volde sanitære Ulemper eller give Anledning til Beskadigelse, Bundfældning i eller Forstoppelse af Spildevandsledningerne.«
5. ad § 24, i Linie 6 bør efter »tætte« indføjes: »de maa ikke overfyldes«, og i § 24 i Linie 7: »og holdes« ændres til »og skal holdes«.
6. § 24 som Stykke 2 henstilles det at tilføje: »Faldrør i Husene til Udstyrkning af Fejeskarn, Køkkenaffald o. lign. maa ikke indrettes uden Sundhedskommissionens Tilladelse, og de kan af denne forlanges fjernede, hvis de ved Stank eller paa anden Maade volder Ulemper.«
7. ad § 27 Linie 3 og 4: »mindst 2 Meter Vinduer og Døre« bør ændres til »mindst 2 m (ved Nybygninger 5 m) fra

Post til Brønd og mindst 2 m (ved Nybygninger 3 m) fra Vinduer og Døre.

8. **ad § 45** sidste Stykke bør affattes saaledes:
»Markeder eller periodisk tilbagevendende Handel med Heste, Kreaturer, Svin, Faar, Fjerkræ m. m. maa kun afholdes eller foregaa paa Byens Markedsplads og Kvægtorv ved det offentlige Slagtehus.«
9. §§ 47—59 inclusive henstilles omarbejdede saaledes, at Indenrigsministeriets Regulativ for Brød- og Kagebagerier etc. af 26. Februar 1910 med Ændringer af 7. Oktober f. A., jfr. vedlagte af Sundhedsstyrelsen udarbejdede trykte Udkast gøres gældende for alle Brød- og Kagebagerier, Konditorier etc. indenfor Sundhedsvedtægtens Omraade, og at der i Vedtægten kun optages saadanne Bestemmelser, som er videregaaende eller mere detaillerede end de i nævnte Regulativ fastsatte, samt Bestemmelser for Udsalgssteder. Ved en saadan Omarbejdelse bør § 46, 2. Stykke udgaa.
10. **ad § 60**, Stykke 5 Linie 5: »6 cm« bør rettes til »6 $\frac{1}{2}$ cm«.

Stykke 7 bør affattes saaledes:

»Undersøgelsen og Bedømmelsen af Kød og Slagteaffald foretages i Overensstemmelse med de af Kødkontrollørforeningen for danske Dyr læger udarbejdede af Landbrugsministeriet godkendte »Undersøgelsesregler« og »Vejledning ved Bedømmelse af Kød« af 1908 og senere af Ministeriet godkendte Ændringer.«

Som nyt Stykke bør tilføjes:

»For Kontrol med Kød, som hidrører fra Dyr, der ere slagtede paa offentlige

Slagtehus i Kommuner, hvor der er Slagte-
tvang i Henhold til Sundhedsvedtægt, eller
paa et af Landbrugsministeriet godkendt
Eksportslagteri, og som ved Undersøgelsen
paa Slagtehuset eller Eksportslagteriet er
henført til anden Klasse, kan der ikke kræ-
ves Betaling.

11. ad § 63, 1. Stykke Ordene »eller ved an-
det Steds . . . maa foreligge« bør udgaa,
efter Stykket bør tilføjes: »med mindre det
er forsynet med et dertil autoriseret Stem-
pel eller Plombe, der viser, at Trikinunder-
søgelse paa Grundlag af Sundhedsvedtægts-
bestemmelse eller efter Landbrugsministeriets
Godkendelse er foretagen andet Steds.

Dog kan Affald altid indføres og for-
handles uden Trikinundersøgelse. Mellem-
gulv henregnes i denne Forbindelse ikke til
Affald.«

Som nyt 2. Stykke bør indføres:

»Findes ved Undersøgelse Svin at være
trikinøse, skal den, der har foretaget Under-
søgelsen, uopholdelig gøre Anmeldelse til
den stedlige Politimester, jfr. herved iøvrigt
§ 7, 3. Stk. i Lov om indenrigs Kødkon-
trol af 13. Maj 1911.«

I det nuværende 2. Stykke bør Ordene:
»i modsat Fald o. s. v.« erstattes med:
»Kød- og Slagteaffald af Svin, der ved Un-
dersøgelse findes trikinøse, skal destrueres
under fornødent Tilsyn«, og

i det nuværende 3. Stykke bør Ordene:
»der ikke falder ind under Lov af 13. Maj
1911« udgaa; i Stedet tilføjes:

»Saadan Afgift kan dog kun kræves med
Hensyn til Kød og Mellemgulv af Svin,

Orner og gildede Orner, der have været benyttede til Avl, samt Svin fra Lossepladser og Svin af slagtet Vægt over 100 kg.«

12. **ad § 64** som nyt 2. Stykke bør indføjes: »Enhver, der i Kommunen erhvervsmæssig tilvirker Pølser og Konserver, vil have derom at gøre skriftlig Anmeldelse til Politimesteren. I saadanne Virksomheder maa ikke indbringes selvdøde Dyr, ej heller Kød eller Slagteaffald af selvdøde Dyr. Politiet og de af Landbrugsministeriet udsendte Tilsynsførende have til enhver Tid uhindret Adgang til at besigtige de fornævnte Virksomheder«, og til det nuværende 2. Stykke bør tilføjes: »hvis dette ikke er deklareret paa en af Sundhedskommissionen fastsat betryggende Maade.«
13. **ad § 66**, Stk. 4 Linie 10: »der« bør rettes til »som det«.

Som nyt 5. Stykke (foran »Forhandling af Pølser o. s. v.«) bør indskydes: »I ethvert Udsalgssted, hvor der forhandles Kød, der ved offentlig Kontrol er henført til anden Klasse, eller Pølser og andre tilberedte Kødvarer, til hvis Fremstilling der ikke bevislig er anvendt første Klasses Kød, skal der være anbragt et Opslag derom. Det nævnte Opslag skal anbringes paa et for Køberen iøjnefaldende Sted og være trykt som foreskrevet af Justitsministeren.«

14. **ad § 71**: 8 Pund maa ændres til 4 kg.
15. **ad § 75**: Sidste Stykke kan ikke stadfæstes, og man skal derfor henstille, at der optages i Stedet herfor en Bestemmelse svarende til den, der indeholdes i § 9 i det under

18. November 1910 in fine stadfæstede Til­læg for Sundhedsvedtægten for Aarhus.
16. ad § 78. Til Stykke 1 bør føjes: »Tør Fejning og Afstøvning er forbudt.«
17. ad § 79. Efter Hjernerygmarvsbetændelse bør tilføjes »akut Børnelammelse« og Ordet »eller« flyttes hen foran det som.
18. ad § 83, Stykke 2, 2. Linie: »absolut« bør udgaa.
19. ad § 85. 1. Punktum maa udgaa.
20. ad § 89. 1. Punktum maa udgaa.
21. ad §§ 94—100 bør udgaa Sundhedsvedtægten, idet saadanne Bestemmelser i Henhold til § 8 i Lov Nr. 104 af 10. Maj 1912 skal optages i Politivedtægten.
22. ad § 102 i sidste Linie bør optages en Henvisning til Lov Nr. 55 af 1. April 1912 § 8 sidste Stykke.
23. ad § 111. Bestemmelsen vil kunne ændres som i Byraadets Skrivelse af 18. Marts f. A. ønsket.
24. ad § 118. Linie 2 foran »Politisager« bør indføjes »offentlige«.

I det man skal anmode om, at foranstaaende maa blive bragt til Byraadets Kundskab, skal man ved det indesluttedes Tilbage­sendelse udbede sig Indberetning om, hvad Byraadet herefter maatte beslutte sig til, led­saget af de Ytringer, hvortil Sagen herefter maatte give Dem Anledning.«

Fra Sundhedskommissionen forelaa følgende Erklæring:

- »ad 1: Da Bestemmelsen har bestaaet her i Byen siden 1878 og ved Sundhedsvedtægternes Behandling i 1887, 1901 og 1911 stadig er bleven vedtaget af Byraadet, da

Bestemmelsen maa anses for særdeles formaalstjentlig, samt da den her i Aarhus har den særlige Motivering, at Byen i sundhedsmæssig Henseende er delt i 3 Kredse, der hver for sig forestaas af 2 af Sundhedskommissionens Medlemmer med en Læge (3: de to valgte Læger + Stadslægen) som Formand, bør Bestemmelsen efter Sundhedskommissionens Formening fastholdes.

ad 2: Intet at erindre.

ad 3: Intet at erindre.

ad 4: Intet at erindre.

ad 5: Intet at erindre.

ad 6: Intet at erindre.

ad 7: Intet at erindre.

ad 8: Intet at erindre.

ad 9: I Stedet for §§ 46—59 foreslaas indsat hoslagte Udkast som § 46—50, medens Resten af Bestemmelserne udgaar.

ad 10: Intet at erindre.

ad 11: Intet at erindre.

ad 12: Intet at erindre.

ad 13: Da Sundhedsvedtægtens § 64 udtrykkelig forbyder at anvende 2. Klasses Kød til Pølser, gaar det formentlig ikke an i Vedtægten at indsætte en Bestemmelse, der forudsætter, at 2. Klasses Kød desuagtet anvendes til Pølser. Det af Ministeriet foreslaaede Tillæg, der formentlig stammer fra de herfra afvigende Regler i København, bør derfor indskrænkes til at lyde saaledes:

I ethvert Udsalgssted, hvor der forhandles Kød, der ved offentlig Kontrol er

henført til anden Klasse, skal der være anbragt et Opslag derom, etc.

ad 14: Intet at erindre.

ad 15: Naar den foreslaaede Passus skal stryges, er der intet vundet ved at give Sen det foreslaaede Tillæg.

ad 16: Intet at erindre.

ad 17: Forslaget om Tilføjelse af Ordene »akut Børnelammelse« tiltrædes. Den øvrige Del af Ændringsforslaget er uforstaaeligt.

ad 18: Intet at erindre.

Man skal særlig tillade sig at foreslaa som Tillæg til denne §s 1. Stk.:

»Der maa ikke tilstedes Hunde Adgang til slige Lokaler.«

ad 19: Bemærket. Den foreslaaede Bestemmelse findes uantastet optaget i den gældende Sundhedsvedtægt § 68.

ad 20: Den foreslaaede Bestemmelse er overensstemmende med fast Praxis her i Byen i mindst 20 Aar.

ad 21: Bemærket.

ad 22: Intet at erindre.

ad 23: Intet at erindre.

ad 24: Intet at erindre.«

Sundhedskommissionens Erklæring tiltraadtes, undtagen for saa vidt angaar Afsnittet: »Slagtning og Forhandling af Kød m. m.«, for hvis Vedkommende Sagen udsattes. Ad § 6 2. Stk. foreslaas tilføjet efter Ordet »Drikkevand«: »eller til Tilberedning af Næringsmidler«.

7. (J. Nr. 222—1913). Til **Omvrurdering af Kommunens Ejendomme** nedsattes et Udvalg bestaaende af Christensen, Jakob Jensen, Møller, Magnus Nielsen og J. C. Petersen.

8. (J. Nr. 124—1913). Indstilling fra Udvalget for Byens og Omegns Forskønnelse angaaende **Opførelse af en Stald- og Materialbygning i den botaniske Have.**

Kjeld Sørensen erindrede om, at Forskønnelsesudvalget i Mødet den 21. Maj fik Tilladelse til at lade udarbejde Planer for en Bygning, som skulde afgive Plads til Redskabsrum, Stald, Vognport, Opholdsrum for Arbejdere, Karlekammer og Elevværelse. Udvalget var enigt om, at man skulde have Bygningen, men dermed var Enigheden ogsaa forbi. Udvalgets Flertal mente nemlig efter et Møde med Komiteen for Bevarelse af den gamle Borgmestergaard, at Frans Hansens gamle Gaard, som Komiteen havde faaet overdraget, kunde opstilles i Haven og anvendes til Stald og Materialbygning, alt i Overensstemmelse med de foreliggende Tegninger og Overslag fra Arkitekt Kühnell, saaledes at denne Bygning kunde indgaa som et Led i det Komplekt af gamle Bygninger, der tænktes genopstillede i Haven. Udgiften ved dette Forslags Gennemførelse vilde andrage 4630 Kr. I Mod sætning hertil mente Udvalgets Mindretal, Hr. P. Jensen, at der burde opføres en ny Staldbygning, hvilket efter et af Mindretallet fremlagt Overslag kunde gøres for 3850 Kr. Efter Flertallets Forslag vilde der indvindes en Gulvflade paa 328 □ Alen, men efter Mindretallets kun 225 □ Alen, ligesom der efter dette kun vilde blive een Etage og Loft, men efter Flertallets Forslag to Etager og Loft. Endvidere vilde Gennemførelsen af Mindretallets Forslag kræve Anlæg af et større Stykke Vej, saaledes at Besparselsen derved vilde ophæves. Taleren erindrede dernæst om, at Byraadet havde bevilget 10000 Kr. og Staten 10000 Kr., og at

private havde tilskudt andre 10000 Kr. for at bevare gamle Aarhusbygninger, særlig den gamle Borgmestergaard, og udtalte videre, at en ny Bygning slet ikke vilde passe ind i det Komplex af gamle Bygninger, som det var Hensigten at samle i Haven, men tværtimod foregribe den hele Tanke Realisation.

P. J e n s e n kunde tænke sig, at Byraadet var blevet noget forbavset ved at høre, at Prisen paa Staldbygningen nu var kommet paa 4630 Kr. i Stedet for 2000 Kr., saaledes som der var blevet nævnt, da der taltes om en Bygning til »en meget lille Hest«. Men maaske vilde det være heldigt, om Byraadet forberedte sig paa den Slags Overraskelser fra dette Udvalg. I og for sig var det slet ikke nødvendigt at bygge et stort Hus, da et Materialskur udmærket godt kunde ligge for sig selv, saaledes at Staldbygningen kunde bygges langt billigere og uden at staa i Forbindelse med de gamle Bygninger, der tænktes henlagt i Haven. At indrette Frans Hansens gamle Bygning til Stald- og Materialbygning vilde være uheldigt i flere Retninger. Alle, der kendte gamle Bindingsværksbygninger, vidste, hvor overordentlig store Reparationer de fordrede. Dertil kom, at Egetømmeret fra Frans Hansens Hus ikke var saa fuldkantet, at det kunde undgaas at sætte Cement i hist og her. Paa Tegningen saa det gamle Hus vel tiltalende ud, men i Virkeligheden vilde det komme til at syne ganske anderledes. Reparationerne vilde sikkert ogsaa løbe op til et Par Tusinde Kroner aarlig. Hr. Harald Jensen havde da hidtil heller ikke syntes, det vilde være saa fornuftigt at anvende Frans Hansens Hus til Staldbygning. Grundfladen i det af Taleren projekterede Hus vilde blive 225 □ Alen, og der

vilde blive Jernbjælker med Beton imellem over Stalden, endvidere vilde Loftsetagen blive ganske anderledes hensigtsmæssig end i det gamle Hus, hvor Taget var overordentligt højt og dækket med gamle Sten, der ikke kunde bindes. Ganske vist kunde Stenene understryges, men saa kunde Loftet ikke benyttes til Furage. Skulde der bygges en Bygning til Stald, Materialier, Opholdsrum etc., kunde den lægges andet Steds i Haven og ikke sammen med de gamle Bygninger, men f. Eks. paa den anden Side af Vandløbet, nærmere ved Haslevejen, ved den Vej der skulde anlægges. Enten burde Stald og Materialskur bygges hver for sig, eller ogsaa burde der bygges et nyt Hus, hvis man vilde have det hele samlet. Det gamle Hus fra Frans Hansens Gaard kunde saa komme til at afgive Plads til gamle Værksteder og lignende saaledes som tænkt af Translatør Holm.

F o r m a n d e n bemærkede, at Komiteen egentlig kun havde til Opgave at faa den gamle Borgmestergaard flyttet ud i Haven. Komiteen havde imidlertid faaet Tilbud om andre gamle Bygninger og da ment at burde tage dem med. Da en ny Bygning altid vilde komme til at virke forstyrrende paa det Kompleks, man tænkte sig rejst i Haven, vilde Taleren anbefale, at man flyttede den gamle Bygning fra Frans Hansens Gaard op i Haven og anvendte den som af Udvalgets Fler-tal foreslaaet.

K j e l d S ø r e n s e n antog, at de Overraskelser, Hr. P. Jensen mente vilde komme fra Forskønnelsesudvalget, maatte komme fra Hr. P. Jensen selv, da Hr. P. Jensen allerede havde beredt Udvalget adskillige Overraskelser. Indtil Mandag Morgen var Udvalget saaledes enig om Arkitektens og Stadsgartnerens Plan, men saa

havde Hr. P. Jensen skiftet Standpunkt og var kommet med en ny Plan, som Stadsgartneren mente vilde give for lidt Plads, idet der dog skulde bygges saaledes, at der ikke straks blev Pladsmangel. Eftersom Taleren havde studeret den oprindelige Plan for Haven, var han mere og mere kommet til at respektere den, og derfor var han med til den foreliggende Indstilling fra Udvalgets Flertal. Dersom man fulgte Hr. P. Jensens Projekt, maatte der anlægges en længere Vej end ellers, hvis man da ikke vilde bryde med Planen for det heles Ordning i Haven. Da Hr. P. Jensen havde anket over Tagstenene fra Frans Hansens Hus, vilde Taleren oplyse, at det efter Hr. P. Jensens Plan oprindelig var Hensigten at bruge en Del Materialer blandt andet Tagstenene fra dette Hus. Hr. P. Jensen syntes i det hele taget intet at have lært af denne Sag, medens Taleren havde faaet den Opfattelse, at man ikke vilde opnaa det, der skulde naas, hvis man ikke i hvert Fald i nogen Grad fulgte den oprindelige Plan for Haven.

H a r a l d J e n s e n bekræftede, at han til at begynde med ikke havde været begejstret for at anvende Frans Hansens gamle Hus, idet han mente det for lille og for skrøbeligt. Efterhaanden havde han imidlertid faaet et andet Syn paa Sagen, navnlig efter at Komiteen og Arkitekten havde udtalt sig for den gamle Bygning og hævdede, at det vilde være uforsvarligt at bygge en ny Bygning, fordi den kun vilde skæmme og bringe Disharmoni i det Komplex, man tænkte sig anbragt i Haven. Hvis man ikke vilde spænde Ben for Tanken om at flytte de gamle Bygninger op i Haven, maatte man anbefale Frans Hansens gamle Hus efter Arkitektens Forslag. Det gamle Hus

var vel noget lille, men afgav dog større Rum, end der vilde blive efter Hr. P. Jensens Tegning. Skulde der imidlertid bygges et nyt Hus, maatte Taleren forlange Sagen taget op fra Grunden af, saaledes at man kunde faa tilstrækkelig Plads baade nu og noget ud i Fremtiden. Hvad der ogsaa havde bidraget til, at Taleren havde forandret sit Standpunkt, var en Antydning fra Komiteens Side om, at man kunde lægge en anden gammel Bygning ved Siden af Frans Hansens Hus f. Eks. Weis's Lade, og at man kunde udvide ind i den, saaledes at man for længere Tid kunde have tilstrækkelig Plads.

J a k o b J e n s e n vilde anse det for uheldigt, om Komiteen skulde opløse sig, naar den havde udført en lille Del af den Opgave, man ventede sig løst af den. I Komiteen fandtes Folk, der havde god Forstand paa Opgavens Løsning, og dem skulde man holde paa i det længst mulige, hvis man vilde naa et godt Resultat med Hensyn til det Folkemuseum, man tilsigtede. Alle var klar over, at Opgavens Løsning vilde kræve Tid, men netop derfor maatte man have en fast Komite. Det maatte saaledes haabes, at Komiteen vilde arbejde videre, selv efter at Sagen med den gamle Borgmestergaard var tilendebragt. Da Komiteen anbefalede Udvalgets Flertals Forslag, syntes Taleren, Byraadet skulde følge det, selv om dets Gennemførelse maaske vilde koste lidt mere, end man oprindelig havde tænkt at anvende til en Stald- og Materialbygning.

F o r m a n d e n havde ikke ment, at Komiteen pludselig skulde holde op at virke, men kun peget paa, at Komiteen kun var valgt for den ene Opgaves Løsning. Skulde Komiteen derfor paa-

tage sig ny Opgaver, maatte der gives den ny Bemyndigelse.

P. J e n s e n skulde indrømme Hr. Kjeld Sørensen, at Udvalget fra først af havde været enig, men det var ganske vist om, at Frans Hansens Hus saa rædsomt ud. Det var aldeles ikke Talerens Hensigt at spænde Ben for Komiteens Planer, tværtimod, hvilket let vilde ses deraf, at der efter disse Planer skulde dækkes en Grundflade, der var 15 Gange saa stor som Grundfladen i Frans Hansens Hus. At et nyt Hus skulde være til Hinder for Planen kunde Taleren ikke indse, da det nye Hus slet ikke behøvede at lægges sammen med de gamle Bygninger. Der havde aldrig været Tale om at benytte gamle Materialier til det af Taleren projekterede Hus, som helt igennem skulde laves af nyt. Skønt Taleren ikke ansaa det for nødvendigt at bygge saa stort et Hus, vilde han dog anbefale sit Forslag, og at man saa tog Stilling til de gamle Bygninger i hvert enkelt Tilfælde, ligesom man havde gjort overfor den gamle Borgmestergaard.

N i e l s J e n s e n bad Udvalget tage Sagen tilbage og arbejde mere hen i Retning af den Tanke, Hr. P. Jensen havde udkastet. Naar Stald- og Furagebygningen skulde indrettes i en af de gamle Bygninger, hvoraft flere vilde komme til at indeholde kostbare gamle Sager, vilde Brandassurancen blive meget dyr.

H a r a l d J e n s e n troede sikkert at mindes, at Hr. P. Jensen havde talt om at anvende de gamle Tagsten fra Frans Hansens Hus. Naar Hr. P. Jensen ikke mente, at hans Forslag vilde spænde Ben for Komiteens Planer, vilde Taleren bede Hr. P. Jensen betænke, at Udvalgets Indstilling gik ud paa at realisere det første Forslag,

som Komiteen kom med, at Forslaget ikke krævede noget stort, og som tilmed drejede sig om at rejse en Bygning, Haven havde Brug for. Vilde Byraadet her sige nej, kunde Komiteens Medlemmer kun blive ilde berørt derover, og man skulde nødvendig berøve Komiteen Lysten til at arbejde videre. Naar endvidere Arkitekten vilde lægge sit Navn til for, at Bygningen var forsvarlig og god, skulde Byraadet ikke gaa imod. Med Hensyn til Brandforsikringen kunde man vist rolig se Tiden an.

P. J e n s e n ansaa det for givet, at Byraadet fandt ud af at støtte Komiteen, hvis den kom med Planer om at rejse et Folkemuseum i Haven, men man maatte ikke se bort fra, at dersom Frans Hansens Hus nu blev indrettet til Stald og Furaagebygning, vilde Brandforsikringen komme til at spille en Rolle.

M a g n u s N i e l s e n kunde slutte sig til Hr. Jakob Jensens Udtalelser om Komiteen og vilde yderlig udtale sin Paaskønnelse over dennes store og gode Arbejde for at samle Minder fra det gamle Aarhus. Men han kunde ogsaa slutte sig til Hr. P. Jensen, idet han ikke kunde indse, at Frans Hansens Bygning kunde faa nogen virkelig Betydning for Kommunen. Der var talt om at spænde Ben for Komiteens Planer, men maaske var Komiteens ledende Mænd kun bange for, at Byraadet skulde stille sig karrigt, naar Komiteen senere vilde komme med ny Forlangender, for Taleren kunde ikke tænke sig andet, end at det var Komiteens Opfattelse, at lige saavel som man vilde rejse de gamle Bygninger for at vise gamle Bygesæt, saaledes vilde man ogsaa indvendig lade dem give et Billede af det Liv, de i sin Tid havde rummet. I den gamle Borgmestergaard var der saaledes givet Billedet af et Patricierhjem, og nu var

Talen om en Bygning, som i hele sin Form mindede om et gammelt Haandværkerhjem. Der var saaledes god Anledning til at samle Møbler og Værktøj fra de gamle Erhverv og indrette denne Bygning som et Haandværkerhjem fra gamle Dage. Komiteen var derfor næppe gaaet med til Tanken om at lade Frans Hansens Hus indrette til Stald- og Materialbygning uden som en Udflugt for ikke at faa spændt Ben for Tankens Realisation. Taleren skulde med Glæde hilse den Dag, da man ogsaa kunde faa den gamle Lade op i Haven, men at tilskynde private til at bidrage dertil, naar den kun skulde huse kommunalt Erhverv, vilde næppe blive let. I Laden burde der derimod samles gammelt Landbrugs- og Kørselsmateriale. Taleren kunde slutte sig til Hr. Niels Jensens Forslag om at lade Sagen gaa tilbage til Udvalget til nærmere Drøftelse med Komiteen.

F o r m a n d e n oplyste, at Komiteens Opfattelse nærmest var den, at der, naar Planen var fuldført, vilde blive saa megen Plads, at man ikke engang kunde haabe at faa den fyldt. Der vilde altsaa sikkert blive tilstrækkelig Plads til at afse den nu omtalte Bygning til praktisk Brug.

P. J e n s e n havde intet imod at lade Sagen gaa tilbage til Udvalget.

H a r a l d J e n s e n havde faaet det Indtryk ved Mødet med Komiteen, at denne vilde sætte stor Pris paa at faa Sagen ordnet paa den af Udvalget foreslaaede Maade. Taleren havde intet imod at lade Sagen gaa tilbage til Udvalget, men saa ingen Grund dertil.

Udsattes.

9. (J. Nr. 112—1913). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar om Tillægsbevilling af

1830 Kr. paa Konto 5 q Nr. 646 i Anledning af **Udvidelse af Politistationens Lokaler** og Istand-sættelse af Kontorlokalerne i Mejlgade Nr. 4.

J. C. P e t e r s e n oplyste, at Tillægsbevillingen var en Følge af Byraadets Beslutning om at flytte Bygningskontoret og Skolekontoret til Mejlgade Nr. 4., saaledes at disse Lokaler kunde overlades til Politiet. Der forelaa 2 Forslag, hvoraf Udvalget anbefalede Forslag II.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 231—1913). Anmodning fra Bestyrelsen for Foreningen »Dansk Arbejde«s Aarhusafdeling om, at Byraadet vil slutte sig til et Opraab om Afholdelse af en »**Dansk Uge**« i indeværende Sommer.

F o r m a n d e n antog, at man kunde give den Tanke, der laa til Grund for Opraabet sin Tilslutning.

M i k a e l J o h a n s e n haabede, at hele Byraadet kunde slutte sig til Opraabet. »Dansk Arbejde«s Virksomhed kunde kun være til Gavn for alle her hjemme. Taleren kunde tænke sig, at man bevilgede et Beløb til Udsmykning af Raadhuset og til en Flagalle over Torvet, samt at man lod det kommunale Orkester spille i den omtalte Uge. Om man yderlig vilde give Foreningen et Tilskud paa f. Eks. 100 Kr., skulde Taleren ganske henstille, Foreningen havde god Brug for Pengene, men i hvert Fald vilde han paa det varmeste anbefale, at man støttede Foretagendet paa bedste Maade.

C h r i s t e n s e n kunde gaa med til en almindelig Udtalelse om den Tanke, der laa til Grund for Opraabet, men vilde ikke gaa med til at lade Byraadet underskrive selve dette eller til at give

Tilskud til Udsmykning eller lignende. Taleren var en Tilhænger af, at vi her hjemme fortrinsvis benyttede dansk Arbejde, men det var ogsaa hans Overbevisning, at det var Kapitalisterne og ikke Arbejderne, som gjorde deres Indkøb i Udlandet, naar de der kunde faa Varerne billigere. Naar Foreningen arbejdede saa ivrigt for, at man kun skulde købe dansk Arbejde, vilde Taleren gerne pege paa, at Foreningen ogsaa burde tage sig til Opgave, at indforskrevne udenlandske Arbejdere skulde lønnes efter almindelig Skik herhjemme, saaledes at de ikke kom til at tage Brødet ud af Munden paa de danske Arbejdere.

M i k a e l J o h a n s e n hævdede, at Foreningens Virksomhed først og fremmest var til Fordel for Arbejderne. Kunde den nu paatænkte »Dansk Uge« udvikle sig til en aarlig aarhusiansk Folkefest, vilde det være af stor Betydning.

P. J e n s e n bemærkede, at »Dansk Arbejde« oprindelig var opstaaet paa Grundlag af statistiske Oplysninger, der gik ud paa, at vi stadig forøgede vor Gæld til Udlandet. De Mænd, der var gaaet i Spidsen for Bevægelsen, havde maaske famlet noget i Begyndelsen, men Hensigten var den allerbedste. Forhaabentlig kunde Byraadet derfor enes om at støtte Sagen, saa meget mere som Bevægelsen sikkert trængte til officiel Anerkendelse. Netop fordi vort Land var lille, trængte vor Industri til Støtte for at kunne klare sig overfor de større Lande, og denne Støtte kunde Byraadet for sit Vedkommende yde ved at underskrive Opraaet. Denne Sag var ikke en Partisag, men en Folkesag.

C h r i s t e n s e n skulde ikke sige noget til, at Bestyrelsens Medlemmer maaske nok arbejdede i den bedste Hensigt, men det var dog den Slags

Folk, der ved enhver Lejlighed gik Kapitalisternes Ærinde. Det var kun en tom Frase at opfordre Folk til at købe dansk Arbejde, naar man indenfor en bestemt Virksomhed ved udenlandske sletlønnede Arbejdere gjorde det muligt at give Aktionærerne meget store Dividender.

M i k a e l J o h a n s e n fandt det haardt nok, at de paagældende Mænd skulde betegnes som Frasemagere. Taleren kunde nok tænke sig til, hvad Hr. Christensen sigtede til med de store Dividender og den udenlandske Arbejdskraft, men han maatte dog gøre opmærksom paa, at den Virksomhed og det, »Dansk Arbejde« sigtede til, var to ganske forskellige Forhold. Forøvrigt støttede Byraadet ogsaa dansk Arbejde, naar det var muligt, og Hr. Samuelson havde jo i Rigsdagen udført et udmærket Arbejde til Gunst for Bygning af danske Lokomotiver. Vor Industri arbejdede paa mange Omraader under vanskelige Forhold, saa det var en Pligt at hjælpe den, hvor man kunde.

J a k o b J e n s e n bemærkede, at der i Opraabet stod Tal, som slet ikke passede. Taleren kunde ganske slutte sig til Hr. Christensens Udtalelser, men vilde dertil føje, at naar danske Fabrikanter sluttede sig sammen for at fordyre Varerne for den danske Befolkning, var det nødvendigt, at Arbejdernes Repræsentanter reserverede sig overfor en Bevægelse, der kun vilde gavne Mesterorganisationerne. Til Eksempel nævnede Taleren, at Gærfabrikanterne havde fordyret Gær saaledes, at Befolkningen til Fordel for dem blev beskattet med 4 Øre for hvert Pund Gær, der blev brugt. Saaledes kunde der anføres mange andre Mestersammenslutninger, der kun gavnede Arbejdsgiverne, men skadede Arbejderne.

Mikaël Johansen oplyste, at der ikke stod et eneste Tal i det nu foreliggende Opraab; det var det først tilsendte Opraab, der indeholdt Tal. Mesterorganisationerne havde intet med »Dansk Arbejde« at gøre.

Det vedtoges at udtale, at Byraadet kan slutte sig til den Tanke, der ligger til Grund for Opraabet.

11. (J. Nr. 221—1913). Andragende fra Samvirkende Idrætsklubber, Aarhus, om Byraadet vil udsætte en **Udfordringspokal for fri Idræt.**

100 Kr. bevilgedes.

12. (J. Nr. 229—1913). Indstilling fra Kasseudvalget om **Efterbevilling af nogle mindre Overskridelser paa Kontoen for Kommunens Tilskud til Statsbiblioteket.**

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 2³⁴—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens §§ 14 og 19** for Ejendommen Ewaldsgade Nr. 14.

Anbefaledes overensstemmende med Bygningskommissionens Erklæring.

14. (J. Nr. 2³²—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 6 jfr. Bygningsvedtægtens § 12** for A/S Jens Mikkelsens Savværk, Trøjborgvej.

Anbefaledes.

15. (J. Nr. 2³⁵—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21 og Bygningsvedtægtens § 19** for Ejendommen Søndergade Nr. 60.

Anbefaledes overensstemmende med Bygningskommissionens og Sundhedskommissionens Erklæring.

16. (J. Nr. 2³³—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for Ejendommen Skovvej Nr. 43.

Anbefaledes overensstemmende med Bygnings-

kommissionens og Sundhedskommissionens Erklæring.

17. (J. Nr. 1¹⁰—1913). Andragende om **Approbation paa Udstykningsplan for Matr. Nr. 525 a m. fl.** af Bygrundene.

Anbefaledes.

18. (J. Nr. 1⁹—1913). Andragende om **Approbation paa Udstyknings- og Sammenlægningsplan for Matr. Nr. 367 i og t af Bygrundene.**

Anbefaledes.

19. (J. Nr. 1⁶—1913). Andragende om **Approbation paa Udstykningsplan for Matr. 121 af Bygrundene fra Marselisborg.**

Anbefaledes.

